

РЕШЕНИЕ

№ 2285

гр. София, 17.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мариана Г.

Членове: Димитър Ковачев
Цветина Цолова

при участието на секретаря Христина Сп. Кръстева
като разгледа докладваното от Мариана Г. Въззивно гражданско дело № 20231100506426 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С решение от 22.12.2022г., постановено по гр.д. № 57582/2020г. на СРС, ГО, 46 състав, са уважени предявените по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК от „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД срещу Е. Г. П. обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 150 от ЗЕ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за установяване съществуването на следните вземания: за сумата от 1 359, 82 лева, представляваща стойност на доставена топлинна енергия за топлоснабден имот, находящ се в гр. София, ул. “****”, за периода от 01.06.2017г. – 30.04.2019г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК; за сумата от 149, 80 лева – обезщетение за забава върху главницата за топлинна енергия за периода от 15.09.2017г. до 10.07.2020г. и за сумата от 48, 42 лева – стойност на услугата дялово разпределение за периода от 01.06.2017г. до 30.04.2019г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 32080/2020г. по описа на СРС, ГО, 47 състав. Със същото решение са отхвърлени предявените иски за главница за разликата над сумата от

1 359, 82 лева до пълния предявен размер от 1 793, 59 лева и за периода от 01.05.2016г. до 31.05.2017г., като погасен по давност; иска за обезщетение за забава – за разликата над сумата от 149, 80 лева до пълния предявен размер от 273, 90 лева, като погасен по давност и иска за стойността на дялово разпределение – за разликата над сумата от 48, 42 лева до пълния предявен размер 54, 73 лева и за периода от 01.03.2007г. до 31.05.2017г., като погасен по давност, както изцяло е отхвърлен като неоснователен иска по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за установяване съществуването на вземане за мораторна лихва върху стойността на услугата дялово разпределение.

Срещу решението, в частта в която са отхвърлени предявените иски, е подадена в законоустановения срок въззивна жалба от ищеца “ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, в която са изложени оплаквания за допуснати нарушения на материалния закон. Поддържа се, че приложимите Общи условия за процесния период уреждат задължение за заплащане на месечните суми за потребена топлинна енергия в 30-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. В този смисъл задължението за заплащане на дължимите суми е станало изискуемо на 1-во число на втория месец, следващ месеца на доставка. Считат, че е налице основание за присъждане на стойността на услугата дялово разпределение, като материалната легитимация на ищцовото дружество се извежда от клаузата на чл. 22 от Общите условия. Въззивникът сочи, че към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК - 21.07.2020г., давността за процесните вземания не е била изтекла. По тези съображения е направено искане за отмяна на решението в обжалваната му част и постановяване на друго, с което предявените иски да се уважат в цялост.

Насрещната страна в производството – Е. Г. П. оспорва въззивната жалба като неоснователна и прави искане за потвърждаване на решението в обжалваните му части.

Горепосоченото решение е постановено при участието на привлечено от ищеца трето лице-помагач "ТЕХЕМ СЪРВИСИС" ЕООД.

Софийският градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещните страни, приема

следното:

Предявени са за разглеждане искове с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. с чл. 149 ЗЕ и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. По изложените във въззивната жалба оплаквания съдът приема следното:

Безспорно е на етапа на въззивното производство /предвид обстоятелството, че първоинстанционното решение е влязло в законна сила като необжалвано в частта, в която предявените искове са уважени/, че: процесният имот е бил топлофициран и че сградата – етажна собственост /в която се намира този имот/ е била присъединена към топлопреносната мрежа; че ответницата Е. Г. П. е собственик на процесния недвижим топлоснабден имот за исковия период, находящ се в гр. София, ул. “*****“ № **** и има качеството на потребител на топлинна енергия за битови нужди по смисъла § 1, т. 42 от ДР на ЗЕ /изм. - ДВ, бр. 74 от 2006г./, респ. на битови клиенти съгласно § 1, т. 2а от ДР на ЗЕ вр. с чл. 153, ал. 1 ЗЕ /редакция ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012г./; че между страните по делото са били налице договорни отношения по продажба на топлинна енергия за битови нужди с включените в него права и задължения на страните, съгласно ЗЕ и Общите условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от "ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ" ЕАД, както и че стойността на доставената за процесния период топлинна енергия възлиза на 1 793, 59 лева, а обезщетението за забава е в размер на 273, 90 лева, съответно – стойността на услугата дялово разпределение е в размер на 54, 73 лева, а мораторната лихва върху това вземане за исковия период възлиза на 11, 77 лева.

Спорният между страните въпрос по същество във въззивното производство е свързан с това дали вземанията за стойността на доставената топлинна енергия, които се отнасят за периода от 01.05.2016г. до 31.05.2017г., са погасени по давност.

Според задължителните за съдилищата разяснения, дадени с Тълкувателно решение № 3/2011г. на ВКС по тълкувателно дело № 3/2011г.,

ОСГТК, понятието "периодични плащания" по смисъла на чл. 111, б. "в" 33Д се характеризира с изпълнение на повтарящи се задължения за предаване на пари или други заместими вещи, имащи един правопораждащ факт, чийто падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите на плащанията са изначално определени или определяеми без да е необходимо периодите да са равни и плащанията да са еднакви. В този смисъл и по аргумент от чл. 155 и чл. 156 3Е вземанията на топлофикационното дружество, в т. ч. и за стойността на услугата дялово разпределение, съдържат всички гореизброени признаци, поради което са периодични плащания по смисъла на чл. 111, б. "в" 33Д.

Действащата през процесния период нормативна уредба – чл. 155, ал. 1 3Е /изм., ДВ, бр. 54 от 2012г., в сила от 17.07.2012г./, предвижда, че потребителите на топлинна енергия в сграда – етажна собственост заплащат доставената топлинна енергия по един от следните начини: 1/. на 11 равни месечни вноски и една изравнителна вноски; 2/. на месечни вноски, определени по прогнозна консумация за сградата, и една изравнителна вноски и 3/ по реална месечна консумация. Правилата за определяне на прогнозната консумация и изравняването на сумите за действително консумираното количество топлинна енергия за всеки отделен потребител са уредени в действащата през процесния период Наредба за топлоснабдяването.

За исковия период са действали Общите условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от "Топлофикация София" ЕАД на клиенти в град София, одобрени с Решение № ОУ-1/27.06.2016г. на КЕВР, в сила от 11.08.2016г. Установеното в чл. 32, ал. 1 и ал. 2 от Общите условия правило е потребеното количество топлинна енергия да се изплаща въз основа на издадени ежемесечни фактури. В чл. 32, ал. 1 е посочено, че месечната дължима сума за доставената топлинна енергия на Клиент в СЕС, в която дяловото разпределение се извършва по смисъла на чл. 71 от НТ, се формира въз основа на определеното за него прогнозно количество топлинна енергия и обявената за периода цена, за която сума се издава ежемесечно фактура от Продавача, а съгласно чл. 32, ал. 2 месечната дължима сума за доставената топлинна енергия на Клиент в СЕС, в която дяловото разпределение се извършва по смисъла на чл. 73 от НТ, се формира въз основа на определеното за него реално количество топлинна енергия и обявената за периода цена, за която сума се издава ежемесечно фактура от

Продавача. Клаузата на чл. 32, ал. 3 от Общите условия предвижда, че с лед отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки от Търговеца, Продавачът издава за отчетния период кредитни известия за стойността на фактурите по ал. 1 и фактура за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, определено на база изравнителните сметки. Според чл. 33, ал. 1 от същите Общи условия клиентите са длъжни да заплащат месечните дължими суми за топлинна енергия по чл. 32, ал. 1 и ал. 2 в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Съгласно чл. 33, ал. 2 от Общите условия, клиентите са длъжни да заплащат стойността на фактурата по чл. 32, ал. 2 и ал. 3 за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Според чл. 33, ал. 4 от Общите условия от 2016г., продавачът начислява обезщетение за забава в размер на законната лихва само за задълженията по чл. 32, ал. 2 и ал. 3, ако не са заплатени в срока по ал. 2, т.е. ако не са заплатени в 45-дневен срок след издаване на обща фактура за отчетния период, определено на база изравнителните сметки.

Продавачът връчва чрез търговеца на упълномощеното лице в СЕС изравнителните сметки /обща и индивидуални/ на клиентите, като датата на връчването на изравнителните сметки се удостоверява с подпис на упълномощеното лице, а последното информира клиентите в СЕС за общата изравнителна сметка, датата на получаването и връчва индивидуалните изравнителни сметки срещу подпис, удостоверяващ датата на връчването – чл. 28 от Общите условия.

В клаузите на чл. 33, ал. 4 и 5 от Общите условия е предвидено правото на продавача да начисли и получи обезщетение за забава в размер на законната лихва само за задълженията по чл. 32, ал. 3, ако не са заплатени в срока по ал. 2, от деня на забавата до момента на заплащане на дължимата сума за топлинна енергия.

Съгласно разпоредбата на чл. 114, ал. 1 от ЗЗД давността започва да тече от момента на изискуемостта на вземането, като при срочните задължения /какви са процесните за главница/, давността тече от деня на падежа /тъй като срокът е уговорен в полза на длъжника и кредиторът не може да иска предсрочно изпълнение/. В частност задълженията на ответника

за заплащане на стойността на доставената енергия са възникнали като срочни – според чл. 33, ал. 1 от приложимите Общи условия месечните суми за топлинна енергия са били дължими в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Следователно за всяка една от претендираните от ищцовото дружество главници, касаещи процесния период, тригодишният давностен срок тече от момента, в който изтича срока за тяхното заплащане. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК е депозирано на 21.07.2020г., когато е прекъсната давността по аргумент от нормата на чл. 422, ал. 1 от ГПК. По тези съображения се налага извод, че всички вземания за стойността на доставената топлинна енергия в периода от 01.05.2016г. до 31.05.2017г. /срокът за заплащане на стойността на доставената топлинна енергия за м.05.2017г. изтича на 15.07.2017г., от която дата е започнала да тече погасителната тригодишна давност, която е изтекла на 15.07.2020г., т.е. преди подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК/ са погасени с изтичането на тригодишна погасителна давност. Задължението за м.06.2017г. е станало изискуемо на 15.08.2017г. /когато изтича срока за заплащане на стойността на доставената топлинна енергия за м.06.2017 год./, поради което вземанията за главница за периода от м.06.2017г. до м.04.2019г., включително не са погасени по давност към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК. Следователно процесните главни вземания се явяват погасени по давност за посочения период – от 01.05.2016г. до 31.05.2017г. и в размера, установен в първоинстанционното решение.

Осъществено от ищеца фактуриране на консумираното количество топлинна енергия въз основа на действителното потребление по реда на чл. 32, ал. 3 от Общите условия не променя момента на изискуемостта на месечните вноски /равни или прогнозни/. Определянето на срок за изпълнение на задълженията в процесната обща фактура, с който жалбоподателят свързва началния момент, от който започва да тече погасителната давност, няма действие по отношение на ответницата – арг. чл. 20а, ал. 2 ЗЗД. Релевантен за определяне на началото на течение на давностния срок в случая е периодът на потребление, за който се отнася издадената обща фактура, а не датата на издаване на последната и посоченият в нея срок за заплащането ѝ. С оглед уредените в закона и в Наредбата правила, се налага извод, че в случаите на чл. 155, ал. 1, т. 1 или т. 2 ЗЕ

задълженията на потребителите за заплащане на месечни вноски /равни или прогнозни/ не са в зависимост от изравнителния резултат в края на съответния отчетен период, а имат самостоятелен характер. Изравнителният резултат не влияе на дължимостта на месечните вноски в установените за тях срокове, а до възникване на ново вземане в полза на една от страните по облигационното отношение в размер на разликата между начислената сума по прогнозните вноски и стойността на действително доставеното количество топлинна енергия, отчетено в края на периода. В зависимост от това дали начислените прогнозни месечни вноски са в по-голям или по-малък размер от стойността на действително доставеното количество топлинна енергия, отчетено в края на периода, то това ново вземане възниква в полза на потребителя или в полза на топлопреносното предприятие. При всички случаи, обаче, това "изравнително" вземане е самостоятелно и различно от вземанията на топлопреносното предприятие за месечни вноски /равни или прогнозни/, а не се касае до корекция на тези вноски със задна дата, т. е., задължението за заплащане на изравнителната сметка не влияе на дължимостта на месечните вноски, респективно на изискуемостта на вземането за месечни вноски.

По претенциите за мораторна лихва върху главниците за доставена топлинна енергия:

Вземанията за лихви се погасяват с изтичането на същия срок за погасяване на главницата, когато те са капитализирани, когато са присъдени със съдебно решение и когато главното вземане е погасено по давност – арг. от чл. 119 от ЗЗД. С оглед обстоятелството, че главното задължение за периода от м.05.2016г. до м.05.2017г., включително, е погасено по давност се налага извод, че и акцесорното вземане за обезщетение за забава върху главницата, дължимо за посочения период, е погасено по давност по аргумент от чл. 119 от ЗЗД, както правилно е приел първоинстанционният съд.

По исковете за заплащане на стойността на услугата „дялово разпределение“:

Ответницата дължи заплащане на цената на предоставената услуга дялово разпределение. Основанието за възникване на това задължение е нормата на чл. 22 и чл. 36 от Общите условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от “Топлофикация София” ЕАД на клиенти в град

София, одобрени с Решение № ОУ-02/03.02.2014г. на ДКЕВР и чл. 36, ал. 1 и ал. 2 от Общите условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от “Топлофикация София” ЕАД на клиенти в град София, одобрени с Решение No ОУ-1 от 27.06.2016 г. на КЕВР, чл. 22 от Общите условия на ищеца, съгласно които дяловото разпределение на топлинна енергия се извършва възмездно от продавача по реда на 61 и следв. от Наредба № 16-334 от 06.04.2007г. за топлоснабдяването /обн. ДВ, бр. 34 от 24.04.2007г., отм. ДВ, бр. 60 от 07.07.2020г./ или чрез възлагане на търговец, избран от клиентите на ЕС. Клиентите заплащат на продавача стойността на услугата дялово разпределение, извършвана от избрания от тях търговец. Съгласно чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 6.04.2007 г. за топлоснабдяването дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сграда - етажна собственост, се извършва възмездно от лицето, вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ и избрано от клиентите или от асоциацията по чл. 151, ал. 1 ЗЕ при спазване изискванията на тази наредба и приложението към нея.

В случая по делото е установено, че за процесния период „ТЕХЕМ СЪРВИСИС“ ЕООД е извършвало услугата дялово разпределение, поради което ответницата дължи заплащане на нейната стойност.

Във връзка с възражението за изтекла погасителна давност следва да се отбележи, че в Общите условия на ищеца не е предвиден срок за изпълнение на това задължение, поради което кредиторът може да иска изпълнение веднага - арг. от чл. 69, ал. 1 ЗЗД. Следователно, погасителната давност следва да бъде отнесена към момента на възникване на задължението, при което за задължението за периода от м.03.2017г. /което се счита за възникнало на 31.03.2017г. и е станало изискуемо на 01.04.2017г./ до м.05.2017г. /което се счита за възникнало на 31.05.2017г. и е станало изискуемо на 01.06.2017г./, се налага извод, че същото е погасено с изтичането на тригодишна погасителна давност към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК – 21.07.2020г.

Неоснователна е претенцията по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за заплащане на обезщетение за забава върху цената на услугата дялово разпределение. Вземането не е възникнало като срочно, поради което поставянето на

длъжника в забава е обусловено от отправяне на покана за плащане от страна на кредитора /чл. 84, ал. 2 от ЗЗД/. По делото не са ангажирани доказателства за поставяне на ответника в забава за процесното главно парично вземане, поради което и при приложение на неблагоприятните последици от правилата за разпределение на доказателствената тежест следва да се приеме, че релевираните претенции по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД се явяват неоснователни и подлежат на отхвърляне в цялост.

Като е достигнал до същите изводи първоинстанционният съд е постановил правилно решение, което следва да се потвърди в обжалваната му част.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора и предвид изричното искане в полза на въззиваемата страна следва да се присъдят сторените по делото разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 400 лева съгласно представения договор за правна защита и съдействие и списък на разноските по чл. 80 от ГПК.

С оглед цената на всеки един от предявените иски и на основание чл. 280, ал. 3 от ГПК настоящото решение е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20072556 от 22.12.2022г., постановено по гр.д. № 57582/2020г. по описа на СРС, ГО, 47 състав, в обжалваната му част.

ОСЪЖДА “ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, с ЕИК 831609046, седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Ястребец” № 23 Б да заплати на Е. Г. П., ЕГН *****, гр. София, ул. „**** на основание чл. 273, вр. чл. 78, ал. 3 от ГПК сумата от 400 /четиристотин/ лева – съдебни разноски във въззивното производство.

Решението е постановено при участието на привлечен о от ищеца трето лице-помагач - "ТЕХЕМ СЪРВИСИС" ЕООД.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____